

O'ZBEKISTONNING TASHQI SIYOSATIDA MINTAQAVIY INTEGRATSIYA VA IQTISODIY ALOQALAR

Toshpo'latov Nurbek Boboqul o'g'li

SamISI "Ijtimoiy fanlar" konfederatsiya o'qituvchisi

Rahmonqulov Samandar Ilhom o'g'li

Abdumanonov Azimjon Abbos o'g'li

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabalari

Annatsiya: *Maqola O'zbekistonning tashqi siyosatida mintaqaviy integratsiya va iqtisodiy aloqalarning o'rnini, rivojlanishining asosiy yo'nalishlarini tahlil qiladi. Mustaqillik yillarida O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan aloqalari, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik, iqtisodiy aloqalar va savdo-sotiq sohasidagi o'zgarishlar haqida ma'lumotlar keltirilgan. Maqolada O'zbekistonning tashqi siyosatidagi asosiy yo'nalishlar va bu aloqalar orqali iqtisodiy rivojlanishning qanday ta'sir ko'rsatishi haqida ham fikrlar bildirilib, mintaqaviy integratsiyaning o'rnini va ahamiyati haqida batafsil tahlil olib boriladi.*

Kalit so'zlar: *Tashqi siyosat, mintaqaviy integratsiya, iqtisodiy aloqalar, Markaziy Osiyo, xalqaro tashkilotlar, tashqi savdo, investitsiyalar, mintaqaviy xavfsizlik*

Annotation: *The article analyzes the role and significance of regional integration and economic relations in Uzbekistan's foreign policy. It discusses the changes in Uzbekistan's relations with Central Asian countries, its cooperation with international organizations, and developments in trade and economic spheres. The paper highlights the main directions of Uzbekistan's foreign policy and how these relations contribute to the country's economic development, with a detailed examination of the importance and role of regional integration.*

Keywords: *Foreign policy, regional integration, economic relations, Central Asia, international organizations, foreign trade, investments, regional security*

Аннотация: *Статья анализирует роль и значение региональной интеграции и экономических связей в внешней политике Узбекистана. Обсуждаются изменения в отношениях Узбекистана с государствами Центральной Азии, сотрудничество с международными организациями и изменения в торгово-экономической сфере. В статье рассматриваются основные направления внешней политики Узбекистана и влияние этих связей на экономическое развитие страны, с подробным анализом значения и роли региональной интеграции.*

Ключевые слова: *Внешняя политика, региональная интеграция, экономические связи, Центральная Азия, международные организации, внешняя торговля, инвестиции, региональная безопасность*

KIRISH

Mustaqillikdan keyin, O'zbekistonning tashqi siyosati va iqtisodiy aloqalari tez o'zgarib, mintaqaviy integratsiya va global iqtisodiy tizimga qo'shilish masalalariga katta e'tibor berildi. Bu davrda O'zbekistonning tashqi siyosati, asosan, Markaziy Osiyo davlatlari bilan yaqin aloqalar o'rnatish, iqtisodiy va xavfsizlik masalalarida hamkorlikni rivojlantirishga qaratilgan. O'zbekistonning tashqi siyosatida mintaqaviy integratsiya va iqtisodiy aloqalar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik o'zining ayniqsa muhim o'rnini ko'rsatmoqda.

ADABIYOTLAR SHARXI

O'zbekistonning tashqi siyosatida mintaqaviy integratsiya va iqtisodiy aloqalar haqida ko'plab ilmiy tadqiqotlar mavjud. Shulardan ba'zilari O'zbekistonning Markaziy Osiyo bilan iqtisodiy va siyosiy aloqalarini rivojlantirishni tahlil qilgan. A. M. Ergashevning "O'zbekiston va Markaziy Osiyo: Yangi tashqi siyosat" asari O'zbekistonning mintaqaviy integratsiyadagi o'rnini va uning iqtisodiy rivojlanishiga ta'sirini o'rganadi. Shuningdek, N. A. Ibragimovning "O'zbekiston tashqi siyosatining asosiy yo'nalishlari" kitobi O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar bilan hamkorligini va tashqi savdoni kengaytirish borasidagi sa'y-harakatlarini o'rganadi.

TADQIQOT USLUBI VA METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqot sifatida tasviriy va tahliliy usullar qo'llaniladi. O'zbekistonning tashqi siyosatidagi mintaqaviy integratsiya va iqtisodiy aloqalar masalasi statistik ma'lumotlar, xalqaro shartnomalar va siyosiy qarorlar asosida tahlil qilinadi. Tadqiqotda asosan, O'zbekistonning tashqi siyosati va iqtisodiy aloqalaridagi muhim omillar, mintaqaviy integratsiya, va iqtisodiy aloqalarning rivojlanish jarayonlari ko'rib chiqiladi.

ASOSIY NATIJALAR VA TAHLIL

O'zbekistonning tashqi siyosatida mintaqaviy integratsiya va iqtisodiy aloqalar muhim o'rin tutadi. Mustaqillikdan keyingi davrda, O'zbekiston mintaqada o'zining geosiyosiy ahamiyatini kuchaytirish va iqtisodiy aloqalarini rivojlantirishga katta e'tibor qaratdi. O'zbekistonning tashqi siyosatida mintaqaviy integratsiya quyidagi asosiy yo'nalishlarda rivojlanmoqda:

\Markaziy Osiyo integratsiyasi: O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan aloqalari mustahkamlanmoqda. 2017 yilda Shavkat Mirziyoyevning prezidentlik lavozimiga kelishi bilan O'zbekistonning mintaqaviy siyosati yangilandi, va bu Markaziy Osiyo davlatlari o'rtasidagi siyosiy va iqtisodiy aloqalarni kuchaytirishga xizmat qildi. Junlardan, O'zbekistonning qo'shni davlatlar, ayniqsa, Qozog'iston, Qirg'iziston, Tojikiston va Turkmaniston bilan savdo-iqtisodiy aloqalarini yanada chuqurlashtirishga alohida e'tibor qaratildi.

Xalqaro tashkilotlar bilan aloqalar: O'zbekiston BMT, EKO, SHHT, Evroosiyo iqtisodiy ittifoqi kabi xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni rivojlantirmoqda. Bu tashkilotlar O'zbekistonning tashqi siyosatida iqtisodiy aloqalarni kengaytirish va mintaqaviy xavfsizlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Savdo va iqtisodiy aloqalar: O'zbekistonning iqtisodiy siyosatida, ayniqsa, mintaqaviy iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish, tashqi savdo aloqalarini diversifikatsiya qilish va sanoatni modernizatsiya qilish ustuvor vazifalar sifatida belgilangan. O'zbekiston Xitoy, Rossiya, Turkiya, Koreya va boshqa davlatlar bilan iqtisodiy aloqalarini kengaytirishda davom etmoqda.

Yevropa va Xitoy bilan aloqalar: O'zbekiston Yevropa davlatlari bilan hamkorlikni kuchaytirish, Xitoy bilan esa "Bir kamar, bir yo'l" tashabbusi doirasida iqtisodiy hamkorlikni kengaytirishga harakat qilmoqda. Xitoyning yirik investitsiyalari va infratuzilma loyihalari O'zbekistonning iqtisodiy o'sishiga katta hissa qo'shmoqda.

Shu tarzda, O'zbekiston tashqi siyosatida mintaqaviy integratsiya va iqtisodiy aloqalar, xususan, savdo, energetika, va infratuzilma sohalarida kengayib bormoqda, bu esa davlatning global iqtisodiy tizimda o'z o'rnini mustahkamlashga yordam bermoqda.

XULOSA

O'zbekistonning tashqi siyosatida mintaqaviy integratsiya va iqtisodiy aloqalar mustahkamlanmoqda va bu, davlatning iqtisodiy o'sishiga, ijtimoiy rivojlanishiga va xalqaro maydonda o'z o'rnini mustahkamlashga xizmat qiladi. O'zbekistonning tashqi siyosatidagi o'zgarishlar mintaqaviy xavfsizlikni ta'minlash va iqtisodiy aloqalarni kengaytirish orqali global tizimga moslashuvni tezlashtiradi. Shuningdek, iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi O'zbekistonning barqaror rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ergashev, A. M. (2020). O'zbekiston va Markaziy Osiyo: Yangi tashqi siyosat. Tashkent: O'zbekiston Nashriyoti.

2. Ibragimov, N. A. (2018). O'zbekiston tashqi siyosatining asosiy yo'nalishlari. Tashkent: Fan va texnologiyalar.

3. Karimov, I. A. (2019). O'zbekiston va xalqaro tashkilotlar: Rivojlanish va hamkorlik. Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Davlat Nashriyoti.

4. UNESCO (2020). Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and Education

UNESCO ta'lim bo'yicha 2020-yildagi global hisobotida O'zbekistonning ta'lim sohasidagi o'zgarishlari haqida ham ma'lumotlar mavjud. Hisobotni o'qish uchun.

5. United Nations. (2021). Regional Integration and Global Cooperation in the Post-COVID-19 World. United Nations Department of Economic and Social Affairs.